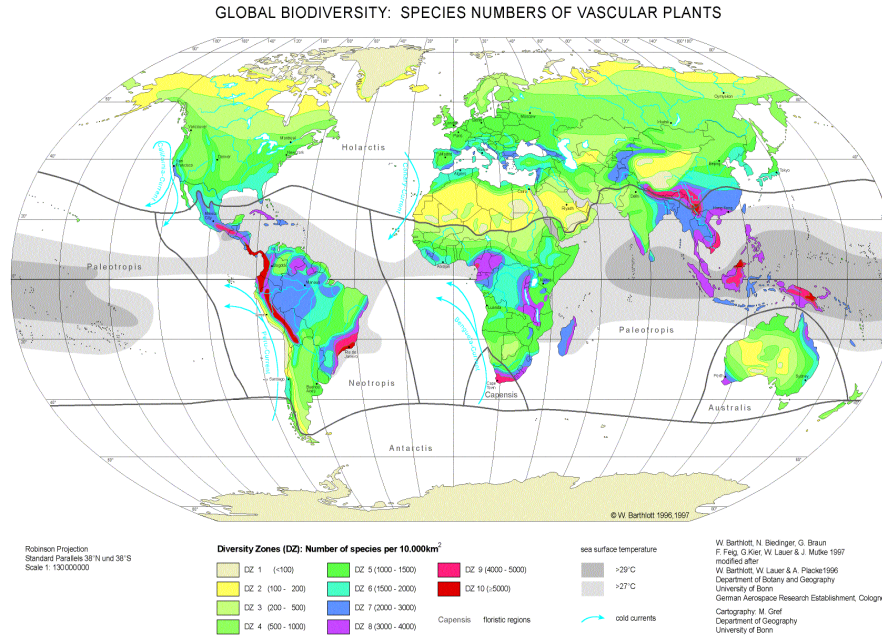

BİTKİ COĞRAFYASI

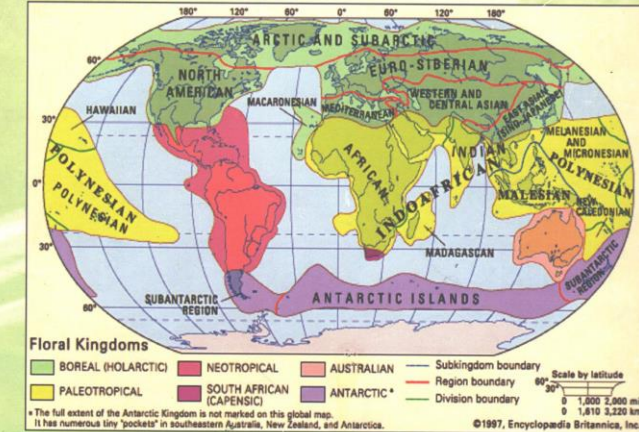
(BİY412 Bitki Coğrafyası 2+0)

BİTKİ COĞRAFYASI

(Ders Notları)

Prof. Dr. Ersin YÜCEL

Eskişehir, 2009

Prof. Dr. Ersin YÜCEL
Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü
www.biodicon.com
www.ersinyucel.com.tr

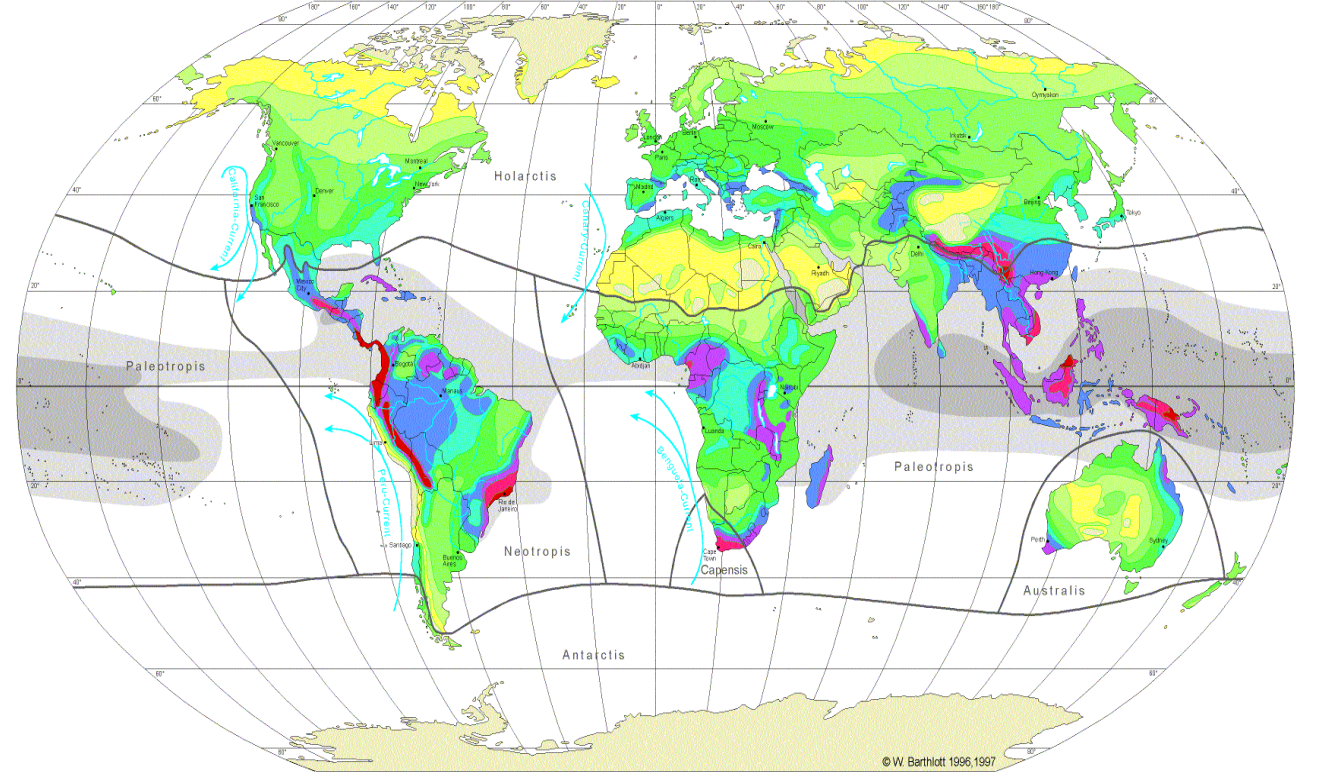
Kapsam

1. Bitki Coğrafyası Dersinin Amacı, Kapsamı, Tarihçesi
2. Karaların Oluşumu, Yeryüzünün Ve Okyanusların Genel Özellikleri
3. Bitkilerin Yayılışı, Alanlar ve alanların Oluşumu, Yayılışı Sınırlayan Engeller
4. Tarihsel-Genetik Bitki Coğrafyası
5. Relikt Bitkiler ve Relikt alanlar; Vikaryant Bitkiler ve Vikaryant alanlar
6. Endemik Bitkiler ve Endemik alanlar
7. Ara sınav
8. Dünya'nın Flora Alemleri (Holarktik Flora Alemi, Paleotropikal Flora Alemi, Neotropikal Flora Alemi)
9. Dünya'nın Flora Alemleri (Avustralya Flora Alemi, Kap Flora Alemi, Antartik Flora Alemi)
10. Bitki Formasyonları "Karasal Bitki Birlikleri"
11. Bitki Formasyonları "Sucul Bitki Birlikleri"
12. Türkiye Florasının Kökeni, Türkiye'nin Flora Ve Fitocoğrafya Bölgeleri
13. Türkiye'nin Flora Ve Fitocoğrafya Bölgeleri "Karadeniz (Avrupa-Sibirya) Fitocoğrafya Bölgesi" Akdeniz (Ege-Akdeniz) Fitocoğrafya Bölgesi"
14. Türkiye'nin Flora Ve Fitocoğrafya Bölgeleri "İç, Ve Doğu Anadolu (İran-Turan) Fitocoğrafya Bölgesi"

Dünya'nın Flora Alemleri

Amaç; Dünya'nın Flora Alemlerini öğrenmek.

GLOBAL BIODIVERSITY: SPECIES NUMBERS OF VASCULAR PLANTS

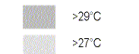

Robinson Projection
Standard Parallels 38°N und 38°S
Scale 1: 130000000

Diversity Zones (DZ): Number of species per 10.000km²

sea surface temperature

cold currents

W. Barthlott, N. Biedinger, G. Braun
F. Feig, G. Ker, W. Lauer & J. Mutke 1997
modified after
W. Barthlott, W. Lauer & A. Placke 1996
Department of Botany and Geography
University of Bonn
German Aerospace Research Establishment, Cologne
Cartography: M. Gref
Department of Geography
University of Bonn

Dünya'nın Flora Alemleri

- Bitki türlerinin yayılış alanları belli coğrafik özellikleri kapsar.
- Flora aleminin ayrılmasında;
 - ✓ Sıcaklık
 - ✓ Yağıştır.
- ❖ Dünyanın kuzeyinde kara kütleleri daha yaygın (Avrupa ve Asya kıtaları bütünlük oluşturur) Flora daha homojen
- ❖ Güney yarım kürede kıtalar birbirinden uzak floristik yoğunluğu hem azaltmış ve floristik bölümlerde uygunluğu yok etmiştir.

Dünya'nın Flora Alemleri

ENGLER (1882) ve onun takipçileri dünyayı karasal flora için 4 alemde kabul etmiştir. Bunlar; **Boreal, Paleotropikal, Neotropikal ve Avustralya** alemidir.

DIELS (1908) ve çağdaşı araştırmacılar karasal florayı altı aleme ayırmışlardır. Bunlar; **Holoarktık, Paleotropikal, Neotropikal, Kap (Güney Afrika alemi), Avustralya ve Antartika (Holantiartık)**. Bunlara Matick, Walter ve Straka 7. alemi **Okyanus** alemini ilave etmişlerdir.

Dünya'nın Flora Alemleri

Flora Alemleri floristik benzerliklerine göre birimler büyükten küçüğe doğru şöyle adlandırılırlar;

Alem (Kingdom),

Bölge (Region),

Alan (Province),

Kaza (District)

Floristik benzerliklerine göre, birimler;

- -----Alem (Kingdom)
- -----Bölge (Region)
- -----Alan (Provens)
- -----Kaza (Distric)

DÜNYA'NIN FLORİSTİK BÖLGELERİ

DÜNYA'NIN FLORİSTİK BÖLGELERİ; YAPI BAKIMINDAN BİRBİRİNE YAKIN BİTKİ TÜRLERİNİN VE FAMILİYALARIN BELLİ ALANLARDA TOPLANMASI SONUCU OLUŞUR.

Floristik birimlerin ayırt edilmesi yapı birliğine dayanır ve esas ölçüyü **familyalar** ve **bunların alanları** oluşturur.

- Floristik benzerliklerine göre, temel birimler;
- -----Alem (Kingdom)
- -----Bölge (Region)
- -----Alan (Provens)
- -----Kaza (Distric)

Dünya'nın Flora Alemleri

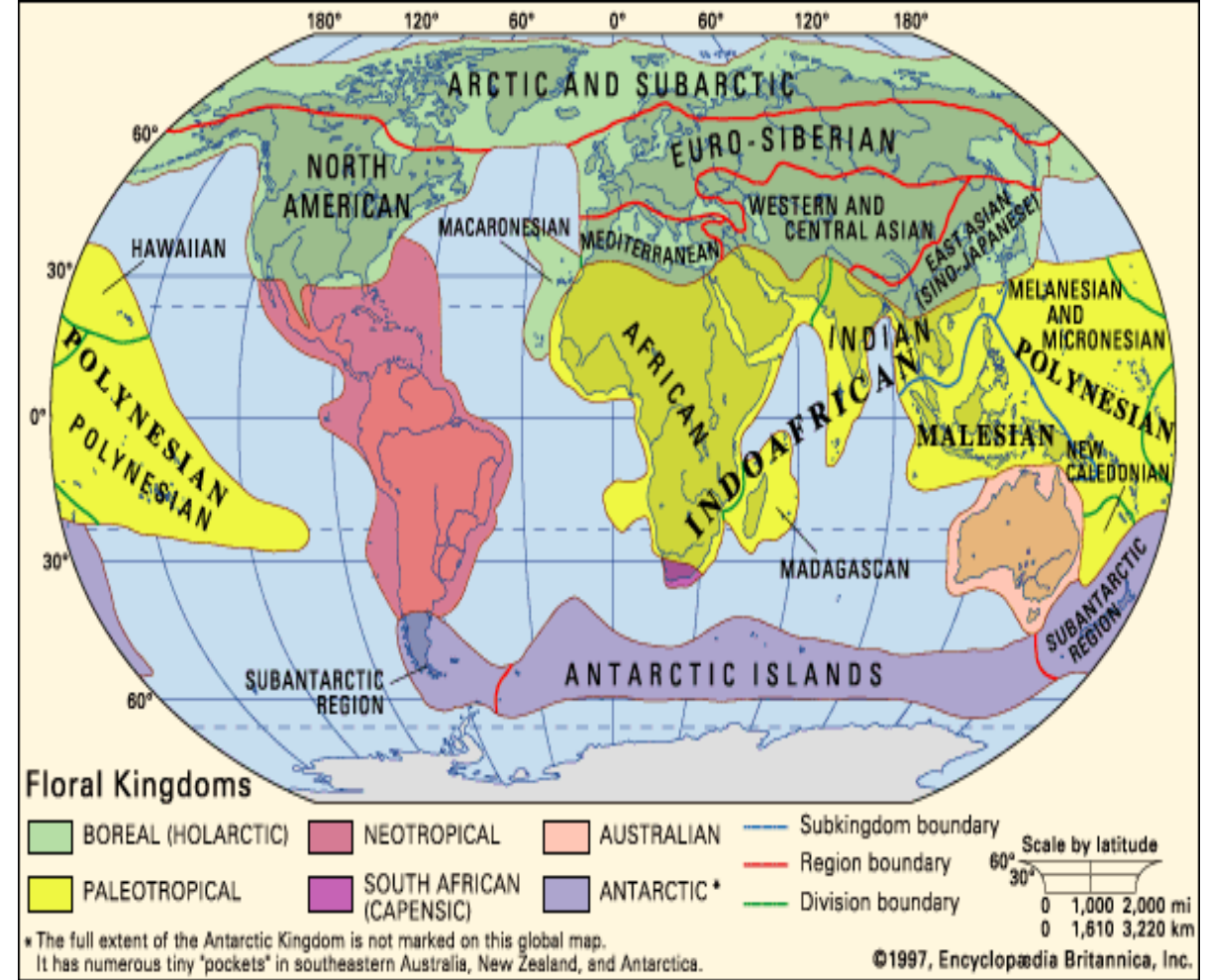
Bitki coğrafyası bölgeleri (region), genellikle önemli endemik cinsler yada endemik taksonlarla ayrılır.

Bir bölgedeki taksonomik birimlerin tümüne **eleman** denir.

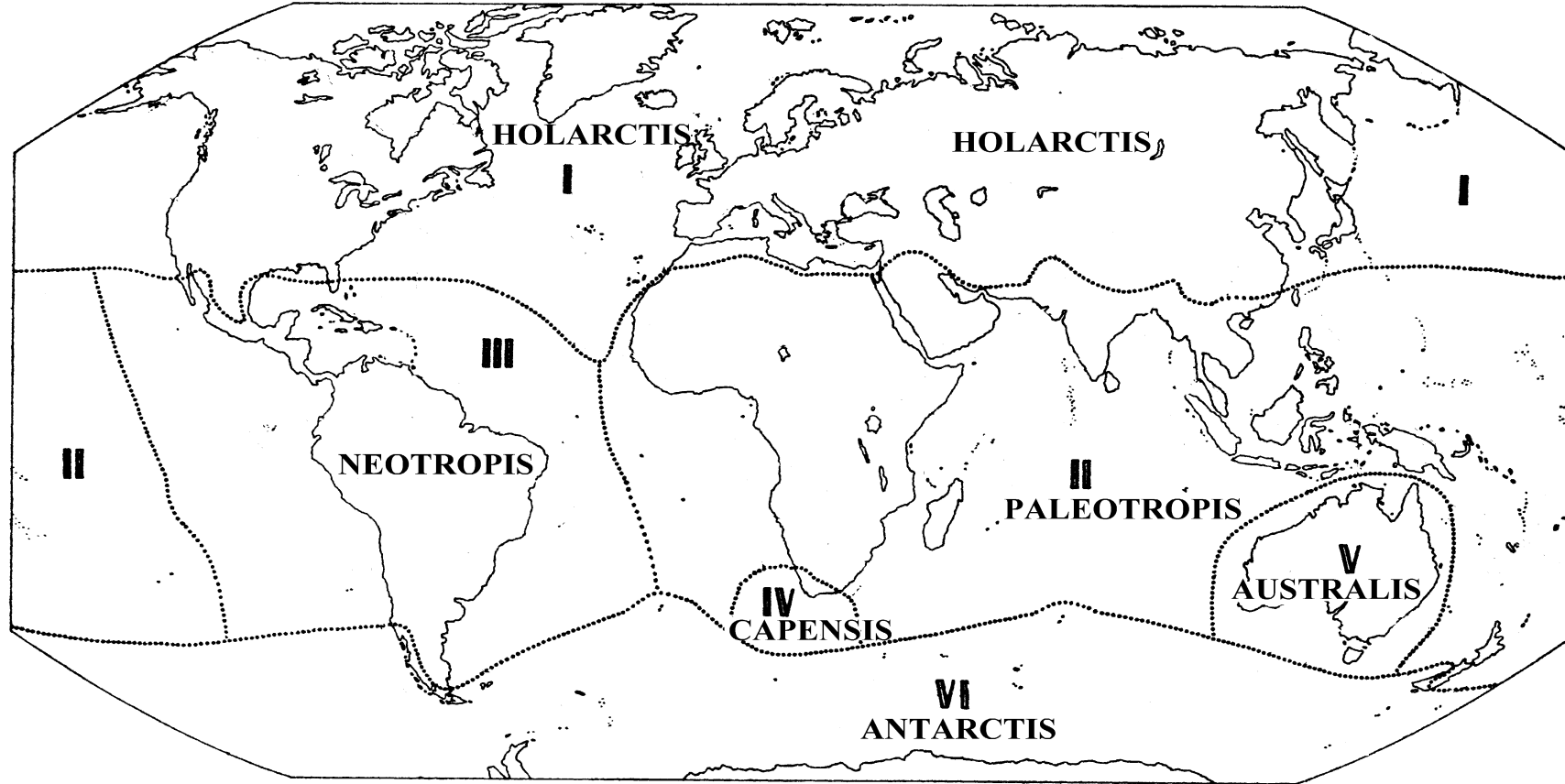
Bölgelerden daha küçük birimler **provens (alanlar)** lerdir. Provensler cins seviyesindeki endemiklerle karakterize edilmektedir.

Distrikt (kaza); başlıca subtropik endemizm ile karakterize edilir.

- Familya alanlarının sınırları hiçbir zaman birbirine benzemez. Fakat bazen ana çizgileri birbirine uyar
 - (Örneğin Palmiyeler, Mimosalar gibi bazı familyaların alanları tropikal kuşağa bağlıdır.)
- Çoğu zaman da birbirinden tamamı ile farklıdır.
- Yeryüzünde belli familyaların yayılmış bulunması ile meydana gelen alanlara floristik yerler adı verilir.
- Floristik yer birimlerinin boyutları sınıflamanın ölçeğine bağlıdır.

DÜNYA'NIN FLORİSTİK BÖLGELERİ; YAPI BAKIMINDAN BİRBİRİNE YAKIN BİTKİ TÜRLERİNİN VE FAMILİYALARIN BELLİ ALANLARDA TOPLANMASI SONUCU OLUŞUR.

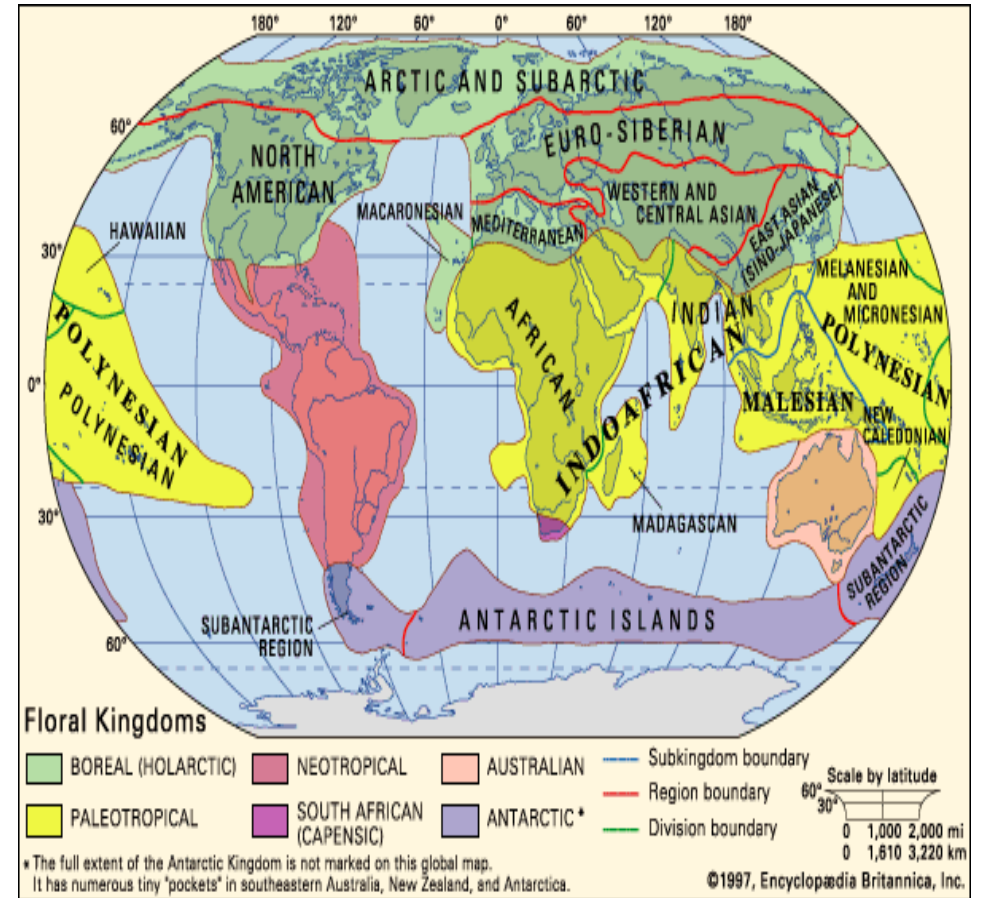
Floristik birimlerin ayırt edilmesi yapı birliğine dayanır ve esas ölçüyü **famılyalar ve bunların alanları** oluşturur.

Floristik bölgeler ve bunların sınırları halen tartışmalı olmakla birlikte, yeryüzü kabaca altı flora alemine ayrılabilir

Flora Alemleri

1. Holarktik flora alemi
2. Paleotropikal flora alemi
3. Neotropikal flora alemi
4. Avustralya flora alemi
5. Kap flora alemi
6. Antartika flora alem

KAYNAKLAR

- Akman, Y., Düzenli, A., & Güney, K. (1993). Biyocoğrafya, Palme Yayınları. *Mühendislik Serisi*.
- Anşın, R., & Özkan, Z. C. (1986). Bitki coğrafyası ve bitki sosyolojisine ilişkin bazı temel bilgiler. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi*, 9, 1-2.
- Atalay, İ., (1994). *Türkiye Vegetasyon Coğrafyası*, E.Ü. Basımevi.
- Aydınöz, D., & Çoban, A. (2015). *Bitki coğrafyası araştırma yöntemleri*, Marmara Coğrafya Dergisi, 132-160.
- Çepel, N. (1983). *Orman Ekolojisi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları No.3140.
- Demiriz, H. (1993). Türkiye flora ve vegetasyonu bibliyografyası. *TÜBİTAK, Temel Bilimler Araştırma Grubu, TBAG-DPTÇ*. 670.
- Demirsoy, A. (2002). *Genel zoocoğrafya ve Türkiye zoocoğrafyası*. Meteksan.
- Dönmez, Y. (1985). *Bitki coğrafyası*. Güryay Matbaacılık.
- Dönmez, Y. (2015). Türkiye Bitki Coğrafyası Çalışmaları. *Coğrafya Dergisi*, (29), 1-27.
- Efe, R. (2004). Biyocoğrafya: *I-Genel prensipler, II-Bitki coğrafyası (Vegetasyon coğrafyası, fitocoğrafya)*,
- Erik, S., & Tarıkahya, B. (2004). Türkiye florası üzerine. *Kebikeç*, 17(1), 139-163.
- Erinç, S. (1977). *Vegetasyon coğrafyası*. İstanbul Üniversitesi Yayınları No. 92.
- Graham, L. E., Graham, J. M., Wilcow, L. W., & Bitki Biyolojisi, Ç. E. (2004). Kani Işık. *Akdeniz Üniversitesi, Palme Yayıncılık*.
- İnandık, H. (1965). *Türkiye bitki coğrafyasına giriş* (Vol. 42). Baha Matbaası.
- İnandık, H. (1969). *Bitkiler coğrafyası*. İstanbul Üniversitesi.
- İzbırak, R. (1976). *Bitki Coğrafyası*. Ankara Üniversitesi Basımevi.
- Kılınç, M., & Kutbay, H. G. (2007). *Bitki coğrafyası*. Palme Yayıncılık.
- Türkeş, M. (2015). Biyocoğrafya (Bir Paleocoğrafya ve Ekoloji Yaklaşımı) 2. *Baskı, Kriter Yayınevi*.
- Yücel, E. (1999). *Canlılar ve Çevre*. (In. Biyoloji), Anadolu Üniv.Yay. No. 1083.
- Yücel, E. (2009). *Bitki Coğrafyası* (Ders Notları), Cetemenler, Eskişehir.

ÖNEMLİ UYARI

Bu ders materyali çok sayıda kitap, makale ve diğer yazılı kaynaklar ile internet ortamında yer alan resim, şekil vd. materyallerden faydalanılarak hazırlanmıştır. Bu ders materyallerini yazılı basımda veya internet ortamı gibi başka dijital ortamlarda yayınlamayınız. Çünkü faydalanılan kaynakların bazıları telif ücreti gerektirebilir.

Bu bölüm ile anlaşılamayan veya sormak istediğiniz konuları portal üzerinden veya eyucel@eskisehir.edu.tr e-mail adresinden sorabilirsiniz.

Öğrenciler için hazırlanan bu ders materyali ücretsizdir, para ile satılamaz.

Prof.Dr. Ersin YÜCEL
Eskişehir Teknik Üniversitesi Fen Fakültesi Biyoloji Bölümü
www.biodicon.com
www.ersinyucel.com.tr